

Yhdeksästoista kansainvälinen kielitieteen olympiadi

Castletown (Mansaari), 25.–29. heinäkuuta 2022

Henkilökohtaisen kilpailun ratkaisut

Tehtävä nro 1. $Sb \rightarrow \boxed{Ob_{dir}} \rightarrow Ob_{obl}$:

	Ob_{dir}	Ob_{obl}	Sb
yks. 1. pers.	s-		
mon. 1. pers.	š'-		
yks. 2. pers.	w-		
mon. 2. pers.	š^w-		
yks. 3. pers.	a-	$\emptyset$ -	n-
mon. 3. pers.	a-		na-

$$+ t^w + \left\{ \begin{array}{l} Ob_{dir} = \text{mon.} \\ \text{mon. 2. pers.} \in \{Ob_{dir}, Ob_{obl}, Sb\} \end{array} \right\} : \begin{array}{l} a \\ \text{muissa tapauksissa } \text{ə} \end{array} \right\} + n$$

 $C_1 C_2 \rightarrow C_1 \text{ə} C_2$ (C_1 ja C_2 ovat konsonantteja)(a) **aš^wəst^wan** — *minä annan heidät teille.*

- (b) 1. **aš'ənt^wən** — *hän antaa hänet meille*
 2. **səš^wt^wan** — *te annatte minut hänelle*
 3. **š'əwənət^wan** — *he antavat meidät sinulle*

- (c) 4. *he antavat teidät minulle* — **š^wəsənət^wan**
 5. *te annatte hänet minulle* — **asəš^wt^wan**
 6. *sinä annat meidät hänelle* — **š'əwt^wan**
 7. *me annamme sinut heille* — **waš't^wən**
 8. *hän antaa heidät meille* — **aš'ənt^wan**

Tehtävä nro 2.

•

	1	moni
tila	xéxx<ex èe>-ka	xèex-ka
toiminta	xex<ex èe>-li	xex-li

• $l \rightarrow C \mid C _ (C \in \{b, f, \text{ɸ}, n\})$

• $b \rightarrow m \mid _ C$ (C tarkoittaa mitä tahansa konsonanttia)

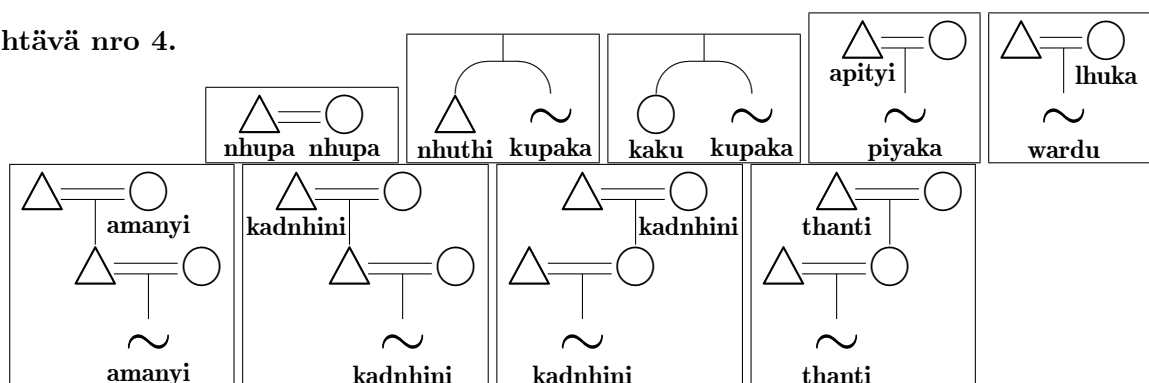
- (a)
1. **achánnàaka** — G. *se on tuettuna jotakin vasten*
 2. **achanni** — N. *hän tukee ne jotakin vasten*
 3. **ahamatli** — R. *hän hajaannuttaa sen, hän hajaannuttaa ne*
 4. **ahámmatka** — M. *se on hajaantunut, ne ovat hajaantuneet*
 5. **apòotka** — S. *ne ovat jonkin vieressä*
 6. **apotòoli** — D. *hän laittaa sen jonkin viereen*
 7. **apóttòoka** — I. *se on jonkin vieressä*
 8. **atanayli** — Z. *hän käärii sen*
 9. **atánnayka** — K. *se on kääritty*
 10. **atanni** — C. *hän käärii ne*
 11. **bàalka** — L. *ne ovat pitkällään*
 12. **balàali** — V. *hän laittaa sen pitkälleen*
 13. **balli** — B. *hän laittaa ne pitkälleen*
 14. **incháffaaka** — U. *hänellä on yksi*
 15. **kawattfi** — A. *hän murtaa sen kahtia*
 16. **fiilka** — F. *se on revitty monesta paikasta, ne on revitty*
 17. **fiipka** — H. *ne on käännetty ylösalaisin*
 18. **filaffi** — T. *hän repii sen kahtia*
 19. **fipli** — E. *hän kääntää ne ylösalaisin*
 20. **fiippiika** — Q. *se on käännetty ylösalaisin*
 21. **ɸobaffi** — P. *hän tekee reiän*
 22. **ɸómbafka** — W. *siinä on reikä*
 23. **ɸombi** — O. *hän tekee reiät*
 24. **ɸoomka** — J. *siinä on reikiä, niissä on reikiä*
 25. **sibapli** — Y. *hän kuorii suikaleen*
 26. **simbi** — X. *hän kuorii kuoren*
- (b)
27. **bállàaka** — *hän/se on pitkällään*
 28. **inchafàali** — *hän saa yhden*
 29. **kawwi** — *hän murtaa sen monesta paikasta, hän murtaa ne*
- (c)
30. *hän repii sen monesta paikasta* — **fiilli**
 31. *se on revitty kahtia* — **fiilafka**
 32. *hän kääntää sen ylösalaisin* — **fiipiili**
 33. *hän tukee sen jotakin vasten* — **achanàali**
- (d) **fiilli** — *hän repii ne.*

Tehtävä nro 3.

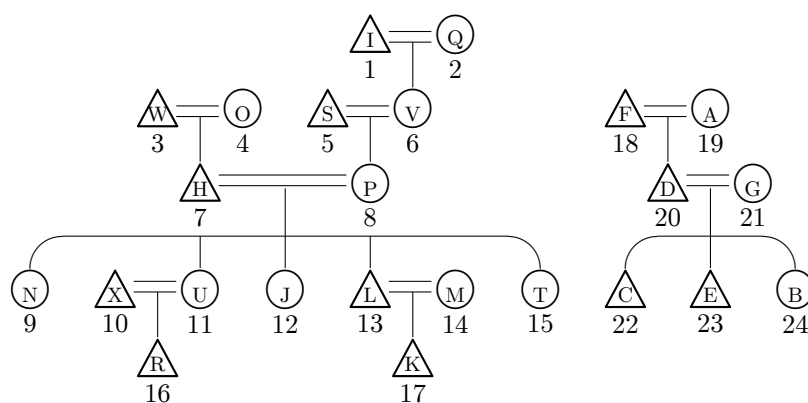
- Sanajärjestys:

—		S L ₀					
F(S)		F(O)		F(O')			
		L _f		S		S	

Tehtävä nro 4.

(a)

(b)

- (i) nhupa
- (ii) piyaka
- (iii) lhuka
- (iv) apityi
- (v) kupaka
- (vi) amanyi
- (vii) thanti
- (viii) wardu
- (ix) lhuka

Tehtävä nro 5.

phan-rang-tšami:

(...)	D	(V L)	V	(C)
			V	

- molemmat tavut
 - $\{*\mathbf{b}, *\mathbf{d}, *\mathbf{g}, *\mathbf{j}\} > \{\mathbf{p}, \mathbf{t}, \mathbf{k}, \mathbf{c}\}$
 - $\mathbf{NV} > \mathbf{Ni}$
 - $\mathbf{V}_i > \mathbf{V}$
- toiseksi viimeinen tavu
 - $*\mathbf{?V} > \mathbf{V}$
 - $*\mathbf{?V} > \mathbf{li}$
 - $*\mathbf{bV(h)L} > \mathbf{pil}$
 - muissa tapauksissa $\mathbf{CV(V)} > \mathbf{Ca}$
 - $\mathbf{-h} > \emptyset$
- viimeinen tavu
 - $*\mathbf{s} > \mathbf{th}$
 - $\{*\mathbf{p}, *\mathbf{t}, *\mathbf{k}\} > \mathbf{?}$

tsati:

... h	... ay	... aN
$\emptyset^{55}$	$\mathbf{a:i?^{42}}$	$\mathbf{a:n?^{42}}$
kantatšami	... T	...({N, w, y})
+D	$\mathbf{?^{42}}$	11
–D	$\mathbf{?^{24}}$	33

- $\{*\mathbf{b}, *\mathbf{p}, *\mathbf{g}\} (\mathbf{V}) \{*\mathbf{l}, *\mathbf{r}\} > \{\mathbf{ph}, \mathbf{p}, \mathbf{kh}\}\mathbf{i}$
- muuten toiseksi viimeinen tavu katoaa
- viimeinen tavu
 - $\{*\mathbf{b}, *\mathbf{d}, *\mathbf{g}\}\mathbf{-} > \{\mathbf{ph}, \mathbf{th}, \mathbf{kh}\}\mathbf{-}$
 - $*\mathbf{r}\mathbf{-} > \mathbf{z}\mathbf{-}$
 - $\{*\mathbf{ow}, *\mathbf{ey}\} > \{\mathbf{ə}, \mathbf{ai}\}$

V on vokaali. C on konsonantti. D on soinnillinen konsonantti (**b, d, j**). T on soinniton konsonantti (**k, t, ?**). N on nasaali (**m, n, ŋ**). $\mathbf{L} \in \{\mathbf{l}, \mathbf{r}\}$.

(a) $*\mathbf{phia}^{11}$.

(b)

kantatšami	phan-rang-tšami	tsati	merkitys
$*\mathbf{kulit}$	$\mathbf{kali?}$	(1) $\mathbf{li?^{24}}$	<i>nahka</i>
$*\mathbf{hitam}$	$\mathbf{hatam}$	(2) $\mathbf{ta:n?^{42}}$	<i>musta</i>
$*\mathbf{bubah}$	$\mathbf{papàh}$	(3) $\mathbf{pha}^{55}$	<i>suu</i>
$*\mathbf{?ikat}$	(4) $\mathbf{ika?}$	(5) $\mathbf{ka?^{24}}$	<i>sitoa</i>
$*\mathbf{dəpa}$	(6) $\mathbf{tapa}$	(7) $\mathbf{pa}^{11}$	<i>syli</i>
$*\mathbf{matay}$	(8) $\mathbf{mitay}$	(9) $\mathbf{ta:i?^{42}}$	<i>kuolla</i>
$*\mathbf{dalam}$	(10) $\mathbf{talàm}$	(11) $\mathbf{la:n?^{42}}$	<i>sisällä</i>
$*\mathbf{labuh}$	(12) $\mathbf{lipùh}$	(13) $\mathbf{phu}^{55}$	<i>pudota</i>
$*\mathbf{bula:n}$	(14) $\mathbf{pilàn}$	(15) $\mathbf{phia:n}^{11}$	<i>kuu</i>
	$\mathbf{pala}$	(16) $\mathbf{pia}^{33}$	<i>istuttaa</i>
	$\mathbf{tapùh}$	(17) $\mathbf{phu}^{55}$	<i>maksaa lunnaat</i>
	$\mathbf{tatà}$	(18) $\mathbf{tha}^{11}$	<i>rinta</i>